

Життєпис Джона Сміта та інші твори

Стівен Лікок

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Карівець І.

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Моя фінансова кар'єра

Коли я заходжу в банк, мене хапають дрижаки. Мене лякають клерки, віконця кас, вигляд грошей; мене лякає геть усе.

Тієї миті, коли я переступаю поріг банку і намагаюся залагодити там справу, я перетворююся на безвідповідального дурника.

Я знав це й раніше, та коли мені підвищили платню до п'ятдесяти доларів на місяць, то відчув, що банк — єдине годяще для неї місце.

Тож я ввалився досередини і боязко роззирнувся на клерків. Я гадав собі, що людина, яка збирається відкрити рахунок, конче мусить проконсультуватися з управителем.

Я підійшов до віконечка із написом: «Бухгалтер». Бухгалтер був довготелесим холоднокровним чортякою. Сам його вигляд мене лякав.

— Чи можу я поговорити з управителем? — запитав я у нього замогильним голосом. І урочисто додав:

— Наодинці.

Сам не знаю, чому я сказав «наодинці».

— Звісно, — відказав бухгалтер і привів управителя.

Той виявився понурим, незворушним чолов'ягою.

Свої п'ятдесят шість доларів, зібгані у кульку, я затискав у кишені.

— Ви управитель? — уточнив я. Бог мені свідок, що я в цьому не сумнівався.

— Так, — відказав він.

— Чи можу я поговорити з вами... наодинці? — запитав я. Я не хотів казати «наодинці» знову, але без цього справа видавалася очевидною.

Управитель поглянув на мене дещо насторожено. Він відчув, що я маю довірити йому жахливу таємницю.

— Проходьте сюди, — мовив він і провів мене до окремого кабінету. Повернувши ключ у замку, він сказав:

— Тут нам ніхто не заважатиме. Прошу сідати.

Ми обидва сиділи й дивилися один на одного. Я не міг зронити ні слова.

— Гадаю, ви один із людей Пінкертона, — промовив він.

З моєї загадкової манери поводження він виснував, що я детектив. Я знав, що саме він думає, і почувався через це ще гірше.

— Ні, я не від Пінкертона, — відповів я, ніби натякаючи, що я з контори його конкурентів.

— Правду кажучи, — вів я далі, так, наче змушений був про це збрехати, — я взагалі ніякий не детектив. Я прийшов відкрити рахунок. Я хочу зберігати всі свої гроші в цьому банку.

Управителю, здавалось, полегшало, та він і далі мав серйозний вигляд; тепер він вирішив, що я син барона Ротшильда чи Ґулд 1-молодший.

— Великий рахунок, я гадаю, — мовив він.

— Досить великий, — прошепотів я. — Я збираюся покласти п'ятдесят шість доларів зараз і регулярно вносити п'ятдесят доларів щомісяця.

Управитель підвівся, відчинив двері й гукнув бухгалтера:

— Пане Монтгомері, — мовив він безжально голосно, — цей добродій відкриває рахунок. Він покладе п'ятдесят шість доларів. На все добре!

Я підвівся. Обіч мене були відчинені великі залізні двері.

— На все добре! — сказав я і зайшов у сейф.

— Виходьте, — холодно звелів управитель і показав мені на інші двері.

Я підійшов до віконця бухгалтера і рвучким судомним рухом, схожим на рух фокусника, тицьнув йому кульку з купюр.

Моє обличчя було смертельно бліде.

— Ось, — сказав я, — покладіть це на депозит.

Тон моїх слів, здавалось, означав: «Покінчімо з цією болісною процедурою, поки я не передумав».

Він узяв гроші і передав їх іншому клеркові.

Потому змусив мене вказати суму на бланку і підписатися у конторській книжці. Я вже не тямив, що роблю. Банк поплив у мене перед очима.

— Гроші внесено? — запитав я глухим, тремтячим голосом.

— Так, — відказав бухгалтер.

— У такому разі я хочу виписати чек.

Я мав намір зняти з цієї суми шість доларів на поточні потреби. Хтось подав мені крізь віконце чекову книжку, а хтось інший заходився пояснювати тонкощі процедури. В людей у банку складалося враження, що я мільйонер-інвалід. Я нашкрібав щось на чеку і тицьнув його клеркові. Він поглянув на аркуш.

— Що?! Ви хочете забрати гроші? — запитав він подивовано.

І тоді я зрозумів, що написав п'ятдесят шість замість шести. Однак я зайшов надто далеко, аби тепер усе спростовувати. Мені здавалось, що пояснити все це — просто неможливо. Усі клерки припинили писати, щоби поглянути на мене.

З горя я наважився на відчайдушний крок.

— Так, усе.

— Ви забираєте свої гроші з банку?

— Все до centa.

— Ви більше не збираєтеся нічого вкладати? — запитав спантеличений клерк.

— Нічого.

У мене проблиснула безглузда надія, що вони могли вирішити, буцім мене щось образило, поки я виписував чек, і тому я передумав. Я вдався до жалюгідної спроби вдати із себе чоловіка зі страшенно запальною вдачею.

Клерк приготувався видавати гроші.

— Як вам краще виплатити? — запитав він.

— Що?

— Як вам краще виплатити?

— О, — до мене дійшло, про що він говорить, і я відповів, навіть не намагаючись думати, — по п'ятдесят.

Він вручив мені п'ятдесятидоларову банкноту.

— А шість? — поцікавився він сухо.

— По шість, — відказав я.

Він подав мені гроші і я метнувся геть.

Щойно за мною гримнули масивні двері, до мене долинуло відлуння гомеричного реготу, який здіймався аж до самісінької стелі. Відтоді я ніколи не кладу гроші в банк. Готівку тримаю у кишенях штанів, а заощадження у срібних доларах — у шкарпетці.

1 Джейсон Ґулд (1836–1892) — американський залізничний магнат і фінансист. (Тут і далі примітки перекладача.)

...

Далі — у повній книжці «Життєпис Джона Сміта та інші твори».

nashaknyga.com.ua